

Bæredygtigt landbrug – ja tak

Økologisk landbrug er bæredygtigt. Det bygger på naturens principper og bruger ikke hverken kunstgødning eller sprøjtegifte. Det forurener hverken vandløb, havmiljø eller grundvand. Økologisk dyrket jord indeholder store mængder humus og lagrer derfor store mængder CO₂. Humus binder jordpartiklerne sammen, så mulden ikke blæses væk, når markerne er pløjet, harvet og tilsået. I det økologiske landbrug tilføres jorden næring i form af staldgødning, idet husdyrholdet balanceres i forhold til de jordarealer, der afsættes til at dyrke foder. Der skal ikke tilføres hverken gødning til jorden eller foder til dyrene udefra. Det er bæredygtigt – det kan fungere lige så langt ud i fremtiden, man vil. Det var også den form for landbrug, vi havde i de 1000 år der gik forud for 2. verdenskrig. Det har vist sig at fungere! Ca 10% af det danske landbrugsareal dyrkes økologisk i dag.

Det gør de 90% ikke! Et astronomisk dyrehold gør det nødvendigt at importere enorme mængder soya og andre foderstoffer fra Sydamerika og Afrika, hvor det produceres under kummerlige forhold og i en ukendt kvalitet. Vi har en kæmpestor kødproduktion og -eksport. Vi har 30 mio svin, og landbrugets organisationer vil have endnu flere, med støtte fra Danish Crown, der låner penge til landmændene til udbygning af deres svinefabrikker. Overskuddet fra eksporten luner hos både landmændene og i statskassen, og der produceres enorme mængder gylle, hvoraf en del afgasses i biogasanlæg. Herefter er det et miljøproblem, for der produceres langt mere gylle end der er brug for på markerne – og så havner det i vandløbene og grundvandet. Vi har det princip, at når nogen forurener, skal de selv betale for oprensningen. Det gælder bare ikke landbruget. Når landbruget forurener, er det skatteborgernes problem. Jorden bliver udpint, og CO₂-bindingen i jorden er tæt på fraværende på en overgødet mark. For slet ikke at tale om dyrevelfærd...

Biogas er en succeshistorie i Danmark, men hvad bygger den egentlig på? Hvis vi vil satse på at have en fremtid som landbrugsnation, skal vores landbrug være bæredygtigt. Import af foderstoffer går ikke i længden. CO₂-belastningen fra importeret foder regnes ikke med i Danmarks CO₂-regnskab - endnu – men det kommer! Akkurat ligesom det er ved at gå op for det internationale samfund, at afbrænding af træflis fra træstammer ikke er bæredygtigt. Biogas er en fin ide, så længe den laves på affald. Gylle, komøg halm er alt for gode ressourcer til bare at blive afgasset i et biogasanlæg eller brændt.

Vi skal have et husdyrhold, der balancerer med vores dyrkede areal og leverer netop den mængde husdyrgødning, vores marker har brug for. Ikke større, ikke mindre! Hvis der herved produceres mere mælk og flere svin og køer, end vi selv kan spise, kan vi eksportere overskuddet. Vores landbrug er i dag helt skævt, fordi vi har stirret os blinde på eksportmulighederne og ikke har erkendt, at det er en kortvarig fornøjelse, der bygger på rent misbrug af jorden. Det kan man ikke bortforklare ved at lovprise biogas. Biogas anses for grønt i dag, men når baggrunden for biogaseventyret er, at vi har en kæmpe import af foderstoffer, som laver negative klimaaftryk i producent-landene, og vores egen jord bliver udpint og forgiftet og vores vandmiljø forurenet, er det ingen succes. Så lad os holde op med at fejlinvestere i biogasanlæg, der kører på gylle og møg fra alt for mange husdyr. Det bliver ikke en succes af at være stort. Det bliver bare dyrere, når det går galt.

Det er en kæmpe opgave at omstille landbruget til økologisk landbrug, specielt fordi vi de sidste 20 år er gået i en helt forkert retning. Men det nuværende landbrug vil ikke overleve. Hvis landbruget skal have en fremtid, skal jorden dyrkes økologisk igen. Så kan jorden absorbere sin del af CO₂-overskuddet, og vores vandmiljø og grundvand bliver rent igen. Og priserne på importeret dyrefoder vil stige til himmels, når vi selv skal til at betale CO₂-regningen i stedet for at vende det blinde øje til og overlade regningen til fattige producent-

lande.

Omstillingen af landbruget kommer til at tage mange år. Netop derfor er det så vigtigt at lægge en 20-30-årig plan, der udstikker kvoter for nedbringelsen af husdyrholdet og overgangen til bæredygtige dyrkningsmetoder. Det vil også give mejerier og slagterier en forudsigelighed, de kan bruge til at skære produktionen ned på en kontrolleret måde.

Landbrugets organisationer vil næppe være begejstrede for ovenstående betragtninger og vil måske også forsøge at nedgøre dem. Men så må det naturlige spørgsmål være: Hvordan vil I så gøre landbruget bæredygtigt? For I tror vel ikke i ramme alvor, at I kan blive ved som i dag ud i al fremtid? Eller at man med et snuptag kan trylle CO₂-belastningen fra foderproduktionen i U-landene og problemerne med udpining af jorden og forurening i Danmark bort?